

ROMANIA
PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

Expunere de Motive

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.151/2010 privind serviciile specializate integrate de sănătate, educație și sociale adresate persoanelor cu tulburări din spectrul autist și cu tulburări de sănătate mintală asociate

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

Legea nr.151/2010 reglementează serviciile specializate integrate de sănătate, educație și sociale ca fiind: depistare activă precoce, diagnostic clinic psihiatric și evaluare clinică psihologică, tratament psihofarmacologic, intervenții specializate precoce, psihoterapie cognitiv-comportamentală, consiliere psihologică a părinților și a familiei, precum și servicii educaționale pentru copii cu tulburări din spectrul autist și cu tulburări de sănătate mintală asociate.

Normele de aplicare a legii definesc serviciile specializate integrate de sănătate, respectiv serviciile medicale și serviciile conexe actului medical, sociale și de educație, astfel

1. serviciile medicale constau în depistarea precoce prin screening, evaluare și diagnostic psihiatric, investigațiile paraclinice efectuate la recomandarea medicului specialist, tratament farmacologic. Acestea sunt furnizate de către

profesioniști acreditați de către Colegiul Medicilor din România în cadrul unităților sanitare publice sau private, conform legislației în vigoare;

2. serviciile de sănătate conexe actului medical sunt:

(i) serviciile furnizate de psiholog în specialitatea psihologie clinică, consiliere psihologică și psihoterapie, cu respectarea prevederilor legale în vigoare;

(ii) serviciile furnizate de psiholog acreditat în specialitatea psihopedagogie specială - consiliere/intervenție de psihopedagogie specială - logoped, cu respectarea prevederilor legale în vigoare;

(iii) serviciile furnizate de fiziokinetoterapeut/ kinetoterapeut/profesor de cultură fizică medicală, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

3. servicii sociale furnizate de asistent social, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

De asemenea este reglementată componența echipei multidisciplinare, care oferă serviciile integrate, fiind incluși: medic de familie, medic specialist, asistent social, psihologi acreditați în specialitatea psihologie clinică, consiliere psihologică, psihoterapie, logopedie, kinetoterapeuți, fiziokinetoterapeuți, profesori de cultură fizică medicală, psihopedagogi speciali, terapeuți ocupaționali, psihologi atestați în terapii bazate pe evidențe științifice care și-au dovedit eficacitatea în evaluarea și intervențiile în TSA, consilieri psihologici, psihopedagogi, cadre didactice, precum și un manager de caz.

Este o realitate de necontestat faptul că pentru cele 15.537 de persoane diagnosticate cu TSA (la nivelul anului 2019), numărul de unități publice specializate pentru abilitarea/reabilitarea gratuită a persoanelor cu TSA este insuficient în raport cu nevoile existente.

Terapia continuă este principala nevoie a copiilor cu TSA și solicitare a părinților beneficiarilor, însă pentru susținerea financiară a terapiilor o familie trebuie să dispună de venituri cu mult peste media din România. Costurile lunare pentru terapie de recuperare, ce necesită implementare intensivă (zilnic, cel puțin 4 ore) – atât de necesară copiilor cu TSA de vârstă școlară și preșcolară – se ridică uneori la suma de 6000 lei, în condițiile în care un salariu lunar mediu net în România era situat în luna ianuarie a anului 2021 în jurul

sume de 3300 lei; mai mult, unul din părinți este de obicei însoțitor permanent al copilului cu TSA, veniturile acestuia fiind sub 1000 de lei.

În aceste condiții, cea mai mare parte a familiilor copiilor cu TSA este dependentă de serviciile furnizate de organizațiile neguvernamentale care activează în domeniul autismului și tulburărilor de sănătate mintală asociate.

Aproximativ 500 de asociații și fundații au înființat centre de terapie, furnizând servicii de recuperare/reabilitare (terapie comportamentală aplicată, ocupațională, kinetoterapie și orice alte terapii ajutătoare) prin intermediul unor echipe multidisciplinare ce includ psihologi, psihoterapeuți, logopezi, kinetoterapeuți, fiziokinetoterapeuți, alți specialiști atestați în terapii bazate pe evidențe științifice care și-au dovedit eficacitatea în evaluarea și intervențiile în TSA.

Aceste servicii se circumscriu serviciilor conexe actului medical, astfel cum sunt definite de Legea nr.151/2010 și normele de aplicare.

Cu toate acestea, dispozițiile legale nu recunosc acestor furnizori posibilitatea autorizării, acreditării și evaluării pentru serviciile efectiv și real prestate.

Legea nr.151/2010 și normele de aplicare limitează posibilitatea asociațiilor și fundațiilor de furnizare a serviciilor fie în cadrul unităților sanitare, fie în cadrul centrelor sociale pentru care este necesară autorizarea ca furnizori de servicii sociale licențiate potrivit legislației în vigoare.

Pentru autorizarea ca unități sanitare este necesară furnizarea de servicii medicale, numărul medicilor de psihiatrie pediatrică fiind infim în raport cu numărul copiilor înregistrați cu tulburări din spectru autist și fiind concentrați exclusiv în marile orașe.

De esența centrelor sociale este furnizarea de servicii sociale prin intermediul asistenților sociali și a altor persoane cu atribuții de asistență socială.

Prin urmare, niciuna dintre aceste cerințe nu corespund nici scopului și nici realității serviciilor efectiv prestate de organizațiile neguvernamentale mai sus-menționate.

În aceste împrejurări, pe de-o parte, furnizorii acestor servicii se văd nevoiți să angajeze personal cu toate costurile aferente și să îndeplinească formalități din afara domeniilor de practică, doar pentru a satisface obligațiile legale; în măsura în care nu pot satisface aceste cerințe, rămân în afara oricărei reglementări; pe de altă parte, evaluarea serviciilor se face în raport de alte criterii și standarde decât cele specifice serviciilor efectiv prestate.

Reglementarea legală a furnizorilor de servicii de sănătate conexe actului medical pentru persoane cu tulburări de spectru autist și tulburări de sănătate mintală asociată va permite corelarea regimului juridic al furnizorilor cu serviciile efectiv prestate, standardizarea activităților și intervențiilor de abilitare/reabilitare, dar și monitorizarea și evaluarea furnizorilor prin prisma specificului activităților desfășurate în mod real.

Având în vedere cele expuse, considerăm necesară reglementarea furnizorilor de servicii de sănătate conexe actului medical pentru persoane cu tulburări de spectru autist și tulburări de sănătate mintală asociate, prin care să se stabilească un cadru legislativ corespunzător pentru desfășurarea activității terapeutice conform normelor în vigoare, în beneficiul atât al profesioniștilor, cât și al persoanelor cu TSA și al familiilor acestora.

Schimbări preconizate

Prin proiectul de lege se propune modificarea Legii nr.151/2010 în sensul introducerii unităților de servicii de sănătate conexe actului medical pentru persoane cu tulburări de spectru autist și tulburări de sănătate mintală asociate ca furnizoare de servicii conexe actului medical în categoria unităților în care

pot fi prestate serviciilor de natura celor reglementate de lege.

De asemenea se propune menționarea expresă în aceeași categorie a unităților în care pot fi prestate servicii și a structurilor publice sau private, furnizoare de servicii sociale, dat fiind că acestea se regăsesc exclusiv în normele de aplicare, nu și în actuala reglementare a legii.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impact macroeconomic

1.1. Impact asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu se referă la acest subiect.

2. Impact asupra mediului de afaceri

2^1. Impactul asupra sarcinilor administrative

Nu se referă la acest subiect.

2^2. Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii

Nu se referă la acest subiect.

3. Impact social

Nu se referă la acest subiect.

4. Impact asupra mediului

Nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent cât și pe termen lung (5 ani) Nu se referă în mod direct la acest subiect.
Secțiunea a 5 a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare
1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor: a) Acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ: Este necesară adoptarea unor norme de aplicare care să reglementeze condițiile concrete de autorizare a furnizorilor de servicii de sănătate conexe actului medical pentru persoane cu tulburări de spectru autist și cu tulburări de sănătate mintale asociate. b) Acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții: Nu se referă în mod direct la acest subiect.
1[^]1. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice a) impact legislativ - prevederi de modificare și completare a cadrului normativ în domeniul achizițiilor publice, prevederi derogatorii; Nu se referă la acest subiect. b) norme cu impact la nivel operational/tehnic-sisteme electronice utilizate în desfășurarea procedurilor de achiziție publică, unități centralizate de achiziții publice, structură organizatorică internă a

autorităților contractante.

Nu este cazul.

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare

Nu este cazul.

3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare

Nu este cazul.

4. Hotărâri ale Curții Europene de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Nu este cazul.

Secțiunea a 6 - a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, instituțiile de cercetare și alte organisme implicate

Demersurile pentru modificarea Legii nr.151/2010 s-au făcut cu sprijinul a peste 100 de organizații neguvernamentale care activează în domeniul autismului și tulburărilor de sănătate mintală asociată (Rețeaua RO TSA, FEDRA - Federația pentru Drepturile și Resursele pentru Persoanele cu Tulburări în Spectrul Autism)

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Principalul criteriu a fost acela ca activitatea organizației să se desfășoare

într-unul din domeniile de aplicabilitate ale analizei comportamentale.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005, privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

Nu este cazul.

4. Consultări desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Nu este cazul.

4. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ - este necesar avizul
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social-este necesar avizul
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ și la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare

Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente
--

Având în vedere cele de mai sus și în conformitate cu prevederile alineatului (3) al articolului 76 din Constituția României, republicată, propunem adoptarea proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.151/2010 privind serviciile specializate integrate de sănătate, educație și sociale adresate persoanelor cu tulburări din spectrul autist și cu tulburări de sănătate mintală asociate

Inițiatori:

Deputați PSD

Laura-Cătălina Vicol-Ciorbă

Bogdan Gheorghe Trif

Senator PSD

Constantin Bogdan Matei